

Källa: Språkrådet

Tlo pravo te koristine o nacionalikane minoritetikane čhibja

Tu te perea ki disavi nacionalikani minoritetikani grupa tegani isi tut pravo te koristine tli čhib keda ka kontaktirine e vlasten. Akate šaj te džane save čhibjakere pravja isi tut hem save uslovia šaj te čhive tle komunake ja pale e javere vlastenge.

Ko 1-to januari 2010 berš alo jek nevo zakoni bašo nacionalikane minoritetia hem bašo olengere čhibja. Sar nacionalokano minoriteti računinena pe: o javudie, o roma, o samia, o švedikane fincia hem o tornedalcia. O nacionalikane minoritetikane čhibja tane: i javudikani čhib, i romani čhib, i samikani čhib, finsko hem i meankieli.

Sa o nacionalikane minoritetikane čhibja ka arakhen pe hem ka vazden pe

O zakoni vakerela kaj o minoritetikane čhibja ka arakhen pe hem ka vazden pe. Okova soj tano jek kotor kotar disavo nacionalikano minoriteti ka ovel ole/ola pravo te sikljol pli čhib hem te džal angle ple čhibaja hem te koristinel pli minoritetikani čhib. O vlastia trebela te šunen ple minoriteten hem te dikhen save potrebe isi olen.

E vlasten isi dužnost te informirinen tut bašo tle pravja, nane važno savi nacionalikani minoritetikani čhib vakerea hem nane važno ko savo than ki Švedia bešea

Specialno zorale pravja baši finsko čhib, meankieli hem samikani čhib

Specialno zorale pravja isi okolen so vakerena finsko čhib, meankieli ja pale samikani hem so bešena ko administratikane thana. Tele ko lil šaj dikhea dali tli komuna perela ko administratikano than.

Tu so bešea ki komuna so perela ko jek administratikano than isi tut pravo te komunicirine e vlasten har ki tli čhib. Tuke šaj te odgovorinel pe sar moja adžahar ljilea ki tli čhib.

Tu šaj te rode te del pe tuke čhavengoro arakhibe ja pale phurengoro arakhibe ki ekvaš finsko, meankieli ja pale ki ekvaš samikani a ekvaš ki švedikani čhib a tu šaj te rode o arakhibe te ovel skros ki tli čhib.

Te bešea ko disave kotar akala komune: Kiruna, Gällivare, Arjeplog, Jokkmokk, Haparanda, Pajala ja pale Övertorneå, tegani isi tut pravo te koristine tli minoritetikani čhib ko kontakti e sudoja (krisea).

Tu so bešea ki jek komuna so na perela ko disavo administratikano than tuda ka šaj te koristine tli čhib ko kontakti e vlastencar hem te del pe tuke phurengoro arakhibe ki finsko čhib, meankieli ja pale ki samikani čhib - te isi manuša so džanena tli čhib. O vlastia trebela te keren te ovel manuša so ka ovel olen asavko čhibjengoro džanibe keda ka trebel.

Kori te beše te beše tu ka šaj te hramone (pišine) ko parlamenteskoro ombudsmani, Justicikiano kancelari, Siguribaskiri kasa, Porezeskoro organi (Deisibaskoro organi) hem ko Diskriminiribaskoro ombudsmani. ki finsko čhib, meankieli ja pale ki samikani čhib.

Akari šaj obratinea tut

Tu te mislinea kaj tli komuna ja pale javer vlasti na ikerela pe ko zakoni tegani tu šaj te kontaktirine e Oblasno uprava ko Stockholm (Länsstyrelsen i Stockholms län) ja pale e Sametinget, olengiri buti tani te dikhen dali manuš ikerela pe ko zakoni. O Sametinget tano odgovorno baši samikani čhib a i Oblasno uprava ko Stockholm (Länsstyrelsen i Stockholms län) tani odgovorno bašo sa o javera čhibja.

[Enheden för minoritetsfrågor vid Länsstyrelsen i Stockholms län](#) (Ki švedikani čhib)

Telefoni 08-785 40 00

[Sametinget](#) (Ki švedikani čhib)

Telefoni 0980-780 30